

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/432/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114200725
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4114200725.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: REVITAL STAV, s.r.o., so sídlom Zlaté Moravce, Priemyselná 17, IČO: 45 379 955, zastúpený JUDr. Pavlom Kollárom, advokátom so sídlom Bratislava, Lehotského 4, proti odporkyni: G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. G., ul.1. mája XX, o nariadenie predbežného opatrenia v konaní o zaplatenie sumy 11.522,15 eura s príslušenstvom, o odvolaní odporkyne proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 15C/5/2014-30 zo dňa 07. februára 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením vyhovel návrhu navrhovateľa a v rámci konania vo veci samej, o zaplatenie sumy 11.522,15 eura s príslušenstvom, nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporkyni zákaz akokoľvek nakladať, disponovať, akýmkoľvek spôsobom zaťažovať spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1-ica k nehnuteľnosti, vrátane zákazu prevodu, prechodu, prenájmu a podnájmu nehnuteľnosti, a to rodinný dom so súpisným č. XXXX, postavený na pozemku registra "C" s parcelným č. 3110, o výmere 520 m², ako zastavané plochy a nádvoria a príľahlom pozemku registra "C" s parcelným č. 3111 o výmere 289 m², ako záhrady, zapísaný na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie Q. G., vedený Okresným úradom Q. G., Katastrálny odbor, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. O tomto predbežnom opatrení súd prvého stupňa rozhodol s odkazom na ust. § 75 ods. 2 prvá a druhá veta, § 75 ods. 6, 8, § 76 ods. 1 písm. e), § 76 ods. 2, 4 OSP, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 457, § 458 ods. 1, 2, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. V dôvodoch napadnutého rozhodnutia súd poukázal na návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom navrhovateľ nebezpečenstvo ujmy bezprostredne hroziacej odôvodňuje tým, že navrhovateľ a odporkyňa uzatvorili dňa 29.09.2011 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti v kat. úz. Q. G., obec Q. G., vedené na LV č. XXXX za dojednanú kúpnu cenu vo výške 11.522,15 eura, avšak v roku 2012 uzatvorili dohodu o odstúpení od kúpnej zmluvy zo dňa 29.09.2011. Odporkyňa následne previedla predmetnú nehnuteľnosť na tretiu osobu. Z predmetnej Dohody o odstúpení vyplýva, že odporkyňa mala vrátiť navrhovateľovi kúpnu cenu najneskôr do 12 mesiacov od podpisu Dohody, čo sa však nestalo a odporkyňa doposiaľ kúpnu cenu za nehnuteľnosť vo výške 11 522,15 eura nevrátila. Podľa názoru navrhovateľa odporkyňa nedisponuje finančnými prostriedkami, aby mu zaplatila splatnú pohľadávku, a keďže je spoluvlastníčkou inej nehnuteľnosti (rodinného domu), existuje dôvodná obava, že by odporkyňa mohla previesť svoj spoluvlastnícky podiel k tejto domovej nehnuteľnosti na inú osobu. Preukázateľne teda, podľa navrhovateľa, existuje dôvodná obava, že odporkyňa bude nakladať s nehnuteľnosťou bez vedomia navrhovateľa, aby tak znemožnila uspokojenie splatnej pohľadávky navrhovateľa v sume 11 522,15 eura s príslušenstvom. Súd prvého stupňa stotožňujúc sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle ust. § 76 ods. 4 OSP ďalšie dôvody neuviedol a návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel. O náhrade trov predbežného opatrenia nerozhodol, pretože o nich rozhodne súd až v súvislosti s trovami konania vo veci samej s poukazom na ustanovenie § 145 OSP.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa dôvodiac, že nariadeným predbežným opatrením sú porušované jej práva o osobnom vlastníctve, pretože predmetný rodinný dom je obývaný členmi jej rodiny. Uviedla, že navrhovateľ nemal s ňou žiadne zlé skúsenosti, pričom nikdy nepovedala, že uvedenú sumu nevráti. Poukázala na to, že dohodnutá kúpna cena bola 3.087,15 eura a nie 8.435 eur ako to tvrdí navrhovateľ. Preto žiadala napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporkyne písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP) prejednal vec podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1, 3).

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáha voči odporkyni zaplata sumy 11.522,15 eura s príslušenstvom. Spolu s návrhom vo veci samej podal aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáha uloženia zákazu odporkyni akokoľvek nakladať a zaťažovať, vrátane zákazu prevodu, prechodu, prenájmu a podnájmu jej spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/10 -ica nehnuteľností - rodinný dom súpisné č. XXXX, postavený na pozemku registra "C" s parcelným č. 3110, o výmere 520 m² - zastavané plochy a nádvoría a príslušenstvom pozemku registra "C" s parcelným č. 3111 o výmere 289 m², -záhrady, zapísaný na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie: Q. G., vedený Okresným úradom Zlaté Moravce, Katastrálny odbor.

Súd prvého stupňa uznesením č.k. 15C/5/2014-25 zo dňa 27.01.2014 vyzval navrhovateľa, aby návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 13.01.2014, doplnil v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia tak, že 1/ riadne špecifikuje petit návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, a to tak, aby výrok rozhodnutia súdu bol určitý a vykonateľný, 2/ uvedie voči komu má byť predbežné opatrenie nariadené, akého predbežného opatrenia sa účastník domáha - navrhované predbežné opatrenie musí byť jasné, určité, zrozumiteľné a vykonateľné, musí byť odôvodnené nebezpečenstvom bezprostredne hroziacej ujmy; musí z neho vyplývať potreba dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, 3/ riadne označí nehnuteľnosti, ktorých sa ním požadované predbežné opatrenie má týkať s tým, že predloží aktuálny výpis z listu vlastníctva č. XXX. Zároveň poučil navrhovateľa o tom, že ak návrh na nariadenie predbežného opatrenia nedoplní v lehote 10 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia a pre uvedený nedostatok nebude možné v konaní pokračovať, súd toto podanie odmietne. Právny zástupca navrhovateľa prevzal predmetnú výzvu dňa 06.02.2014.

Súd prvého stupňa dňa 7.2.2014 vydal napadnuté uznesenie (bez vyčkania uplynutia lehoty na doplnenie návrhu), stotožňujúc sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 11.02.2014 (č.l. 35 spisu) navrhovateľ na základe výzvy súdu prvého stupňa doplnil návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa dopustil procesného pochybenia, keď vydal napadnuté uznesenie, ktorým vyhovel návrhu navrhovateľa s poukazom na ust. § 76 ods. 4 OSP s odôvodnením, že sa stotožňuje so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Takto postupoval napriek tomu, že tento návrh na nariadenie predbežného opatrenia nepovažoval za úplný, pretože uznesením č.k. 15C/5/2014-25 zo dňa 27.01.2014 vyzval navrhovateľa, aby návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 13.01.2014, doplnil v lehote 10 dní s tým, že bol poučený jednak o tom, ako má doplnenie návrhu vykonať a jednak bol poučený o následkoch v prípade nedoplnenia návrhu v požadovanom smere. Odvolací súd poukazuje na to, že právny zástupca navrhovateľa predmetnú výzvu prevzal dňa 06.02.2014, a preto lehota v trvaní 10 dní od doručenia tohto uznesenia mu začala plynúť dňom 07.02.2014. Súd prvého stupňa však ešte pred uplynutím 10 dňovej lehoty, už dňa 07.02.2014 rozhodol napadnutým uznesením, ktoré v rozpore s jeho predchádzajúcim názorom na neúplný návrh na nariadenie predbežného opatrenia, odôvodnil len s poukazom na ust. § 76 ods. 4 OSP, t.j. že sa "stotožňuje so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu". Napriek uvedeným procesným pochybeniam odvolací súd nemohol napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa, pretože ust. § 221 ods. 3 OSP umožňuje odvolaciemu súdu pri rozhodovaní o odvolaní proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia zrušiť rozhodnutie, len ak konanie zastavuje (čo nie je tento prípad). Preto odvolací súd mohol o odvolaní proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia rozhodnúť len tak, že ho potvrdí alebo zruší a vec vráti na ďalšie konanie.

Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia prijal záver, že ani v prípade, ak by bol súd prvého stupňa vyčkal na doplnenie návrhu navrhovateľom a potom rozhodol o

jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia tak, že mu vyhovie, neboli by splnené hmotnoprávne podmienky pre nariadenie požadovaného predbežného opatrenia v tom, že navrhovateľ ničím neosvedčil svoje tvrdenie, že existuje dôvodná obava, že odporkyňa prevedie svoj spoluvlastnícky podiel k domovej nehnuteľnosti na iný subjekt a že iný majetok, z ktorého by mohla uspokojiť jeho pohľadávku v prípade úspechu v konaní, nemá.

Predmetom konania je návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia po začatí konania vo veci samej.

Podľa § 102 odsek 1 OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia a jeho dôsledky sú uvedené v ust. §§ 74 až 77 OSP.

Podľa § 75 ods. 1 OSP predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 OSP (účinného od 1. 1. 2012) návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e) OSP, predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi, najmä aby nenakladal s určitými vecami alebo právami.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že definitívna ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov je poskytnutá v konaní vo veci samej, ktorým sa spravidla konanie končí. V určitých prípadoch je nevyhnutné poskytnúť týmto právam, resp. právom chránených záujmov, ochranu pred začatím samotného konania alebo v čase počas rozhodovania vo veci. Uvedenému účelu slúži predbežné opatrenie, ktoré možno charakterizovať ako dočasné opatrenie súdu, poskytujúce ochranu ohrozeným či porušeným právnym pomerom účastníkov dotedy, kým títo nepodajú návrh na začatie konania, resp. kým súd svojím meritórnym rozhodnutím neposkytne ochranu definitívnu.

Pre rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvého stupňa. Stavom v čase rozhodovania je skutkový a právny stav veci, v ktorej sa má rozhodovať o návrhu na predbežné opatrenie. Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí návrhu vyžadovaných v § 75 ods. 2. Súd sa vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a z použiteľného, spravidla hmotného práva, čo súvisí aj s tým, že účastníci nemusia byť vypočutí a súd nie je povinný vykonávať ani iné dokazovanie. Význam toho, že pre rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvého stupňa, je podstatný v prípade odvolania proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o návrhu na predbežné opatrenie. Odvolací súd za základ svojho rozhodnutia vezme len skutkový stav a právne posúdenie, ktoré tu bolo v čase rozhodovania súdu prvého stupňa. Odvolací súd nemôže prihliadnuť na zmeny právneho stavu veci. Aby súd mohol vyhovieť návrhu na vydanie predbežného opatrenia, musí navrhovateľ osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi predbežného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Predbežné opatrenie však nemožno vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Občiansky súdny poriadok upravuje dva zákonné dôvody pre vydanie predbežného opatrenia, a to z dôvodu potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov a z dôvodu obavy, že by výkon súdneho

rozhodnutia bol ohrozený. Už v návrhu na vydanie predbežného opatrenia musí byť zrejme, z akého dôvodu má byť vlastne predbežné opatrenie nariadené, či týmto dôvodom má byť potreba dočasnej úpravy pomerov alebo obava, že by výkon súdneho rozhodnutia (v prípade úspechu v konaní vo veci samej) bol ohrozený.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal návrh o zaplatenie sumy 11.522,15 eura s príslušenstvom z titulu vrátenia kúpnej ceny po odstúpení od zmluvy a v rámci tohto konania podal zároveň návrh na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle ust. § 102 ods. 1 a § 76 ods. 1 písm. e), f) OSP, ktorým by bolo odporkyni zakázané nakladať s domovou nehnuteľnosťou v rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu v znení, aké následne pojal súd prvého stupňa do výroku napadnutého uznesenia. V návrhu uviedol, že predbežné opatrenie navrhuje nariadiť pre existenciu obavy uspokojenia jeho pohľadávky, teda z ohrozenia výkonu rozhodnutia v prípade, úspechu vo veci samej.

Predpokladom nariadenia predbežného opatrenia je aj existencia právneho záujmu na predbežnom opatrení; navrhovateľ musí v návrhu osvedčiť potrebnosť navrhovaného predbežného opatrenia, pričom ide predovšetkým o osvedčenie toho, že nariadením predbežného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základom alebo exekučnom konaní. V prípade návrhu na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu obavy ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia je nutné, aby zo samotného návrhu vyplývala zrejmosť ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Oprávnený musí tvrdiť a osvedčiť, že povinný koná tak, že v konečnom dôsledku môže dôjsť k zmareniu, sťaženiu alebo znemožneniu núteného výkonu vykonateľného súdneho rozhodnutia. Len reálnosť obavy z ohrozenia môže byť dôvodom výnimočného procesného rozhodnutia, ktorým je predbežné opatrenie.

Podľa toho, ako návrh navrhovateľ odôvodňoval, bolo možné usudzovať, že predbežným opatrením chce dosiahnuť, aby odporkyňa svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti nepreviedla na inú osobu a teda aby v prípade úspechu v základnom konaní nebol zmarený výkon rozhodnutia predajom tohto podielu ako jediného majetku odporkyne.

Výkon rozhodnutia je možné uskutočniť rôznymi spôsobmi, okrem predaja nehnuteľnosti aj predajom huteľných vecí alebo zrážkami zo mzdy a z iných príjmov povinného, či prikázaním pohľadávky. Súd môže nariadiť predbežné opatrenie z dôvodu, že veci (v tomto prípade nehnuteľnosť) a práva môžu slúžiť na splnenie dlhu odporkyne voči navrhovateľovi, ktorý je alebo bude nútené vymáhaný. Treba však rozlišovať osvedčenie obavy zo zmarenia výkonu rozhodnutia a ničím nepreukázané podozrenie, že odporkyňa je insolventná (v tomto prípade dôkaz o takejto skutočnosti chýba) alebo z toho, že dôjde v budúcnosti k manipulácii s majetkom odporkyne. Na to, aby mohol súd nariadiť predbežné opatrenie zákazom nakladať so spoluvlastníckym podielom odporkyne, musel by navrhovateľ nielen tvrdiť, ale aj preukázať, že odporkyňa je - mimo spoluvlastníctva k domovej nehnuteľnosti - insolventná a že podniká reálne kroky k zbaveniu sa svojho majetku. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia (ani z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia) takýto záver však nevyplýva a preto tvrdenie navrhovateľa o možnom zmarení prípadného výkonu rozhodnutia, odvolací súd nepovažoval za dostatočne osvedčený pre vyhovie návrhu.

Pre vyššie uvedené dôvody odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil a návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O trovách predbežného opatrenia rozhodne súd v rámci rozhodnutia vo veci samej (§ 145 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomu uzneseniu odvolanie nie je prípustné.